

<http://ui.ac.ir/en>

Journal of Researches in Linguistics

E-ISSN: 2322-3413

Document Type: Research Paper

12(1), 197-216

Received: 25.11.2020 Accepted: 01.03.2021

The Interaction between ‘Present Perfect’ Interpretation and Simple Verbs’ Event Type in Persian

Roohollah Mofidi *

Assistant Professor, Department of English Translation, Faculty of Humanities, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran
mofidi@hum.ikiu.ac.ir

Zeynab Rabbany

MA Graduate in Linguistics, Faculty of Humanities, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran
zeynab.rabbany@gmail.com

Abstract

The present perfect construction (called ‘quotative past tense’ in Persian grammars) receives different interpretations under the influence of such factors as the verb’s lexical meaning, arguments, adverbs, and other contextual linguistic and situational elements. This paper is a semantic survey, focusing on the effects of simple verbs’ eventual meaning on the interpretation of present perfect, and it attempts to investigate the interaction of these two semantic categories, relying on sampled data from corpora. Our results show that statives mostly have resultative and existential interpretations, activities generally have existential interpretation, and achievements and accomplishments have resultative interpretation by default. Other interpretations of each event type are either of a lower frequency (such as universal interpretation for some statives), or they are formed under the influence of contextual factors (such as existential interpretation for some achievements and accomplishments in which the result state has been cancelled by the meaning of the verb or adverbs).

Key words: event type, interpretation, Persian, present perfect, simple verbs.

Introduction

In the studies on event structure, it is primarily the verb that determines the event type, and then, other elements of the structure and discourse are considered as the next layers, respectively. On the other hand, the interpretation of perfect constructions begins with the verb, extending to higher sentential and situational factors afterwards. This paper is intended to investigate the issues of event type and interpretation of present perfect in Persian, both at the verbal level, putting aside the discussion of higher elements and factors of structure and situation. Furthermore, this investigation is restricted to verbs of simple morphological structure, leaving for future research the issue of the contribution of verbal and non-verbal elements of prefixal and complex predicates.

Materials and Methods

The main part of our data was sampled from the corpus of Bijankhan et al. (2011), and occasionally, some data from Google library were included as well (available at <https://books.google.com>). From the main corpus, 8352 sentences were extracted by searching the label ‘verb-participle’, and 21135 sentences by ‘verb-quotative’. Then, 74 Persian simple verbs were searched in the extracted data, and for each verb, depending on the number of corpus sentences, 10 to 100 sentences of present perfect (2360 sentences, altogether) were sampled, labelling all for interpretation and event type. At data analysis stage, afterwards, a number of verbs and adverbs were searched and labelled from Google library, as required by the analyses (442 sentences for 32 verbs). The event types were determined based on Vendler’s (1957) classification, and interpretations of present perfect were specified according to Comrie’s (1976) list.

Discussion of Results and Conclusions

As far as our data and analyses are concerned, in present perfect constructions, the interpretations mostly found among statives are resultative and existential; activities are generally interpreted as existential, and achievements and accomplishments as resultative by default. A general conclusion from these generalizations is that the resultative interpretation has obtained the largest portion, and the existential interpretation is in the second place. The overwhelming status of the resultative interpretation is along with the general property of perfect constructions, i.e. 'the continuing relevance to a previous situation' in the form of establishing the result state at the present time. On the other hand, if the verb's lexical meaning (in activities and some statives) or another element in the linguistic context or the situation cancels the result state, existential interpretation will be achieved.

However, the lowest portion belongs to the universal interpretation, and at least within our results, no portion is dedicated to the 'hot news' interpretation among default interpretations (in the absence of some adverbs, or contextual and situational elements). This conclusion for restricting the main interpretations to resultative, existential and universal, is along with Pancheva's (2003) approach who considers these three interpretations as the minimum ones for this construction, and assumes that the hot news and recent past interpretations are a variant of resultative or existential.

References

- Arche, M. J. (2006). *Individuals in Time: Tense, aspect and the individual/stage distinction*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.
- Behazin, M. A. (1991). *About Anything: The Political and Social Biography of Mahmoud Etemadzadeh*. Tehran: Jami. [In Persian]
- Behrangi, A. (1999). *My Brother, Samad Behrangi*. Tehran: Behrangi. [In Persian]
- Bijankhan, M., Sheykhzadegan, J., Bahrani, M., & Ghayoomi, M. (2011). Lessons from building a Persian written corpus: Peykare. *Language Resources and Evaluation*, 45(2), 143-164.
- Chehelntan, A. H. (2004). *Involvement in Steel Window*. Tehran: Negah. [In Persian].
- Cheraghi, Z. & Karimi-Doostan, G. (2014). Classification of Persian verbs based on event and aspectual. *Journal of Language Research*, 4(2), 41-60. [In Persian]
- Comrie, B. (1976). *Aspect*. New York: Cambridge University Press.
- Croft, W. (2012). *Verbs: Aspect and causal structure*. Oxford: Oxford University Press.
- Dahl, Ö. (Ed.) (2000). *Tense and Aspect in the Languages of Europe*. Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Declerck, R. (1991). *Tense in English: Its structure and use in discourse*. London/ New York: Routledge.
- Declerck, R. (2006). *The Grammar of the English tense system: A comprehensive analysis*. Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Dowlatabadi, M. (1978). *Kelidar*. Tehran: Farhang Moaser and Cheshmeh. [In Persian]
- Dowlatabadi, M. (1990). *The Spent lives of old people: Books one to three*. Tehran: Cheshmeh. [In Persian]
- Fillip, H. (1999). *Aspect, eventuality types and nominal reference*. New York/ London: Garland Publishing.
- Folli, R, Harley, H., & Karimi, S. (2005). Determinants of event type in Persian complex predicates. *Lingua*, 115, 1365-1401.
- Gandomkar, R. (2019). The semantic analysis of evidentiality in Persian. *Persian Language and Iranian Dialects*, 8, 99-120. [In Persian]
- Gharagozlu Hamadani, A. (2003). *A Collection of Works by Haji-Abdullah Khan Gharagozlu, Amir-Nezam Hamadani*. Tehran: Miras Maktub. [In Persian]
- Jafari, M. A. (2012). *Soil Calcs; Book one*. Tehran: Sureh Mehr. [In Persian]
- Huddleston, R., & Pullum, J. K. (2002). *The Cambridge grammar of the English language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- MacDonald, J. E. (2008). The Syntactic nature of inner aspect. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.
- Megerdooian, K. (2001). Event structure and complex predicates in Persian. *Canadian Journal of Linguistics*, 46 (1/2), 97-125.
- Mirsadeghi, J. (2005). *Mosquitoes, and other stories*. Tehran: Majal. [In Persian]

- Mofidi, R. (2011). Event structure and its determinants in Persian, PhD dissertation in linguistics, Tarbiat Modarres University. [In Persian]
- Mofidi, R. (2017). The transitive-intransitive distinction for Persian simple verbs from an event structure perspective. In: M. R. Razavi and M. Sanaati (Eds.), *Essays in Linguistics: A Festschrift for Mohammad Dabir-Moghaddam* (pp. 315-345). Tehran: Bahar Publications. [In Persian]
- Motevalli Meydane-shah, H. R. (1998). Tense and aspect in Persian: A Semantic approach, MA thesis in linguistics, Shiraz University. [In Persian]
- Omidvari, A., & Golfam, R. (2017). The study of evidentiality in Persian: A typological approach. *Language Related Research*, 36, 79-99. [In Persian]
- Pancheva, R. (2003). The aspectual makeup of perfect participles and the interpretations of the perfect. In: A. Alexiadou, M. Rathert, & A. von Stechow (Eds.), *Perfect explorations* (pp. 277-306). Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Rabbany, Z. (2017). Syntax and semantics of perfect constructions in Persian in a typological perspective, MA dissertation in linguistics, Imam Khomeini International University. [In Persian]
- Rahimifar, M., Rezai, V., & Motavalian, R. (2019). A functional-typological approach to perfect constructions in Persian” *Journal of Linguistics & Khorasan Dialects*, 20, 111-139. [In Persian]
- Rezai, V. (2014). Evidentiality in contemporary Persian. *Journal of Language Research*, 5(1), 21-40. [In Persian]
- Ritz, M. E. (2012). Perfect tense and aspect. In: R. I. Binnick (Ed.), *The Oxford handbook of tense and aspect* (pp. 881-907). Oxford: Oxford University Press.
- Rothstein, B. (2008). *The perfect time span: On the present perfect in German, Swedish and English*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.
- Tavanayan-fard, H. (1984). *Dr. Mohammad Mosaddegh and the Economy*. Tehran: Alavi. [In Persian]
- Thompson, E. (2005). *Time in natural language: Syntactic interfaces with semantics and discourse*. Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Timberlake, A. (2007). Aspect, tense, mood. In: T. Shopen (Ed.), *Language typology and syntactic description, Vol. III* (pp. 280-333) New York: Cambridge University Press.
- Travis, L. (2010). *Inner aspect: The articulation of VP*. Dordrecht: Springer.
- Veisi Hasar, R., & Sharif, B. (2019). Semantics and pragmatics of present perfect tense in Persian. *Journal of Researches in Linguistics*, 20, 15-32. [In Persian]
- Velupillai, V. (2012). *An introduction to linguistic typology*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.
- Vendler, Z. (1957). Verbs and times. *The Philosophical Review*, 66, 143-60.
- Verkuyl, H. J. (1993). *A theory of aspectuality: The interaction between temporal and atemporal structure*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Zarrabiha, M. E. (2005). *The pure look: A comprehensive, symbolic, mystical, and literary interpretation of 'Eight Books' by Sohrab Sepehri*. Tehran: Binadel. [In Persian]
- Ziamajidi, L., Haghbin, F. (2019). A diachronic analysis of perfect aspect in Persian and its evidentiality marking. *Grammar (Journal of the Academy of Persian Language & Literature)*, 14, 141-172. [In Persian]
- Zolfaghari, H., Ghaffari, M., & Mahmoudi Bakhtiari, B. (2004). *Let's Learn Persian: Teaching Persian; An advanced course*. Tehran: Madreseh. [In Persian]

تعامل خوانش ماضی نقلی با گونه رویداد افعال ساده در زبان فارسی

* روح‌الله مفیدی

** زینب ربانی

چکیده

ساخت «ماضی نقلی» تحت تأثیر عواملی چون معنای فعل، موضوع‌ها، قیدها و سایر عناصر بافت زبانی و موقعیت، خوانش‌های متفاوتی می‌گیرد. این مقاله مطالعه‌ای معناشناختی است که صرفاً بر بحث تأثیرات معنای رویدادی افعال ساده (غیرپیشوندی و غیرمرکب) بر خوانش ماضی نقلی تمرکز کرده و تلاش کرده است تعامل این دو مقوله معنایی را با تکیه بر داده‌های یک نمونه‌گیری پیکره‌بنیاد بررسی کند. داده‌های اصلی پژوهش، از پیکره بی‌جن‌خان و همکاران (2011) نمونه‌گیری شده و در مواردی داده‌های حاصل از جستجوی کتابخانه گوگل نیز در نظر گرفته شده است. همچنین، تعیین گونه رویداد فعل، در چارچوب طبقه‌بندی وندلر (1957) انجام گرفته و خوانش‌های ماضی نقلی نیز بر اساس فهرست کامری (1976) بررسی شده است. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد افعال ایستا عمدتاً خوانش نتیجه‌ای و وجودی دارند، افعال فعالیت اصولاً خوانش وجودی دارند، و افعال حصولی و تحقیقی خوانش پیش‌فرض نتیجه‌ای دارند. سایر خوانش‌ها در هر گونه رویداد، یا کاربرد کمتری دارند (مانند خوانش همگانی در بعضی افعال ایستا)، یا تحت تأثیر عوامل بافتی به وجود می‌آیند (مانند خوانش وجودی در افعال حصولی و تحقیقی که حاصل لغو وضعیت نتیجه توسط معنای فعل یا قیدهاست). همچنین بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، هیچ سهمی در بین خوانش‌های پیش‌فرض (در غیاب بعضی قیدها و عناصر بافتی و موقعیتی) به خوانش خبر داغ اختصاص ندارد. این نتیجه‌گیری در خصوص انحصار خوانش‌های اصلی به نتیجه‌ای و وجودی و همگانی، تأییدی بر رویکرد پانچوا (2003) است.

کلیدواژه‌ها

خوانش، زبان فارسی، فعل‌های ساده، گونه رویداد، ماضی نقلی

۱. مقدمه

در پژوهش‌های ساخت رویداد^۱ تعیین گونه رویداد «نمود واژگانی»^۲ از بررسی معنای فعل آغاز می‌شود و تا بالاترین لایه ساختاری یعنی جمله و سپس گفتمان ادامه می‌یابد. مفعول‌ها، قیدها، فاعل، زمان، نمود دستوری^۳، بافت زبانی پیرامون و بافت موقعیتی، لایه‌های بالاتر از فعل را تشکیل می‌دهند که به ساختار اضافه می‌شوند و هر لایه می‌تواند تغییراتی در گونه رویداد ایجاد کند و نیز محدودیت‌هایی بر آن تحمیل کند. از این منظر، مطالعه ساخت رویداد نوعاً مطالعه‌ای لایه‌لایه است که به بررسی تعامل معنای فعل با ساخت‌های نحوی و گفتمانی می‌پردازد.

از سوی دیگر، صورت‌های ماضی نقلی، نظیر رفته است، ماضی نقلی استمراری، مانند می‌رفته است، ماضی نقلی مستمر نظیر داشته می‌رفته است، ماضی بعید، همانند رفته بود و ماضی ابعاد، مانند رفته بوده است، که در دستورهای زبان فارسی معرفی و توصیف شده‌اند، همگی در یک بازه زمانی دو موقعیت را با یکدیگر مرتبط می‌کنند و تأثیر موقعیت قبلی را بر موقعیت بعدی بیان می‌کنند^۴ (Timberlake, 2007: 289-290; Velupillai, 2012: 205). پژوهش حاضر بر کاربردهای ماضی نقلی تمرکز کرده و تأثیرات متقابل خوانش‌های این ساخت و گونه رویداد اولیه فعل را بررسی کرده است و در مواردی به نقش زمان فعل و قیدها بر خوانش ماضی نقلی و گونه رویداد نیز اشاره کرده است. همچنین، این پژوهش وارد بحث افعال مرکب و پیشوندی فارسی نشده و بررسی پیچیدگی‌های سهم جزء فعلی و غیرفعلی در ساخت رویداد در ماضی نقلی را به پژوهش‌های آینده واگذار کرده است.

در این پژوهش خوانش‌های ماضی نقلی براساس فهرست کامری^۵ (1976) بررسی شده است. این دسته‌بندی در پژوهش‌هایی که رویکرد معنایی یا منطقی دارند همچنان استفاده می‌شود؛ از جمله پروژه یوروتیپ^۶ که پژوهشی گسترده درباره زمان و نمود در بیش از سی زبان اروپایی بوده است (Ritz, 2012: 882)؛ برای مطالعه دستاوردهای پروژه، نک. (Dahl, 2000)، پژوهش پانچوا^۷ (2003) درباره خوانش‌های این ساخت در انگلیسی، با استفاده از سه خوانش کامری، و راس‌اشتاين^۸ (2008) که این ساخت را در سه زبان آلمانی، سوئدی و انگلیسی مقایسه کرده است. به اقتضای موضوع پژوهش حاضر که کاویدن معنای فعل و ارتباط آن با یک ساخت نحوی است، نگارندگان همین دسته‌بندی ساده معنایی را انتخاب کرده‌اند و از ورود به بحث‌های پیچیده‌تر معنایی-کاربردشناختی مانند دسته‌بندی دکلرک^۹ (1991; 2006) خودداری کرده‌اند. همچنین، در این پژوهش تعاریف و طبقه‌بندی کلاسیک وندلر^{۱۰} (1957) مبنای تعیین گونه‌های رویداد قرار گرفته است.

1. event structure

2. lexical aspect

3. grammatical aspect

۴. این ساخت‌ها در دستورهای زبان انگلیسی و منابع نظری زبان‌شناسی، perfect constructions نامیده می‌شوند (برای دسته‌بندی این ساخت‌ها در زبان انگلیسی و معرفی خوانش‌های آنها به اثر هادلستون و پولوم (2002: 139-148) رجوع شود).

5. B. Comrie

6. EURO TYP

7. R. Pancheva

8. B. Rothstein

9. R. Declerck

10. Z. Vendler

پژوهش حاضر از شش بخش تشکیل شده است. پس از مقدمه (بخش یک)، مباحث نظری مورد نیاز در دو حوزه ساخت رویداد (زیربخش ۱-۲) و خوانش‌های ماضی نقلی (زیربخش ۲-۲) مطرح می‌شود و در بخش سه مروری کوتاه بر پیشینه مطالعات ارائه خواهد شد. بخش چهار به معرفی روش پژوهش می‌پردازد و بخش پنج در چهار زیربخش، هریک برای یکی از گونه‌های رویداد، رفتار خوانشی ماضی نقلی را براساس داده‌های پژوهش تحلیل می‌کند. در پایان، بخش شش نتیجه‌گیری و جمع‌بندی مباحث پژوهش خواهد بود.

۲. مبانی نظری

۱-۲. ساخت رویداد

رویدادها وضعیت یا کنشی در «جهان خارج (در تعبیر فلسفی آن)» هستند که در زبان‌ها عمدتاً با فعل و طی تعامل معنایی اجزای جمله گزارش می‌شوند. قدمت بررسی نظام‌مند رویدادها دست کم به مطالعات نوع کنش^۱ در زبان‌های اسلاوی و ژرمنی در قرن نوزدهم بازمی‌گردد (Fillip, 1999). در اواسط قرن بیستم، این سنت در پی دسته‌بندی رویدادها با معیارهای منطقی‌بنیاد بود و سپس با رویکردهای معناشناختی، نحوی و گفتمانی همراه شد. ماحصل تلاش پژوهشگران این حوزه‌ها بررسی ابزارهایی است که در هر زبان برای بیان مفاهیم رویدادی استفاده می‌شود و تعیین سهمی که هریک از ابزارهای مذکور دارند. به بیان دیگر، در مطالعات ساخت رویداد کوشش می‌شود موقعیت‌های موجود در جهان خارج، شامل وضعیت‌های ایستا^۲ و کنش‌های پویا^۳، طبقه‌بندی شوند و عناصر زبانی دخیل در بیان مفاهیمی چون دیرش رویداد، نقطه پایان وقوع آن و نحوه وقوع، در هر ساختار بررسی شوند (برای مطالعه بیشتر، نک. Megerdooian, 2001؛ Folli et al., 2005؛ مفیدی، ۱۳۹۰؛ چراغی و کریمی دوستان، ۱۳۹۲).

یکی از رایج‌ترین دسته‌بندی‌های این حوزه، انگاره وندلر (1957) است که همچنان به صورت مستقیم یا با تغییراتی در پژوهش‌های زبان‌شناختی استفاده می‌شود. او با معیارهای منطقی‌بنیاد، چهار گونه رویداد زیر را معرفی کرده بود:

۱. **ایستا**: رویدادهایی که بدون هیچ گونه تغییری در جهان خارج در یک بازه زمانی برقرارند؛ مانند دوست داشتن.
۲. **فعالیت**:^۴ رویدادهایی که بدون هدف و نقطه پایان مشخصی در یک بازه زمانی رخ می‌دهند؛ مانند دویدن.
۳. **حصولی**:^۵ رویدادهایی که وقوع لحظه‌ای دارند (بدون بازه زمانی) و با وقوع‌شان هدف مشخصی (نقطه پایان رویداد) حاصل می‌شود؛ مانند برنده شدن در مسابقه.
۴. **تحقیقی**:^۶ رویدادهایی که در یک بازه زمانی رخ می‌دهند و با وقوع‌شان هدف مشخصی (نقطه پایان رویداد) حاصل می‌شود؛ مانند کشیدن یک نقاشی.

1. Aktionsart

2. stative

۳. dynamic؛ در طبقه‌بندی وندلر رویدادهای فعالیت، حصولی و تحقیقی، پویا هستند؛ زیرا وضعیت‌هایی را گزارش می‌کنند که در جهان خارج در حال تغییرند، برخلاف رویدادهای ایستا که گزارشگر وضعیت‌هایی ثابت در جهان‌اند.

4. activity

5. achievement

6. accomplishment

در تحولات بعدی در حوزه ساخت رویداد، مفهوم «گونه رویداد» که در تعبیر وندلر فقط به فعل اطلاق می‌شد، گسترش یافت و تأثیر سایر عناصر واژگانی و نقشی جمله در تعیین گونه رویداد نیز در نظر گرفته شد. در این تعبیر، از یک طرف، معنای واژگانی فعل می‌تواند تا حد زیادی تعیین‌کننده گونه رویداد باشد و از طرف دیگر، تمام عناصر موجود در جمله می‌توانند گونه رویداد فعل را جرح و تعدیل کنند. از این منظر، خوانش نهایی رویدادی در سطح جمله تعیین می‌شود. به بیان دقیق‌تر، هم موضوع‌های درونی فعل یعنی مفعول‌ها در خوانش رویدادی دخیل‌اند (Verkuyl, 1993)، هم موضوع بیرونی یعنی فاعل (MacDonald, 2008) و هم قیده‌های جمله (Thompson, 2005). از سوی دیگر، زمان و نمود دستوری نیز می‌تواند باعث جابه‌جایی در گونه رویداد شوند (Travis, 2010). در عین حال، همچنان می‌توان نقطه شروع برای محاسبه معنای رویدادی را فعل جمله دانست که بیشترین سهم را در شکل‌گیری رویداد و بیان محتوای گزاره‌ای آن دارد.

۲-۲. خوانش‌های ماضی نقلی

اگر مفهوم «ارتباط یک موقعیت با موقعیت قبلی» در یک زبان، دستوری شده باشد؛ یعنی ابزارهایی برای بیان آن اختصاص یافته باشد، صرف نظر از نوع این ابزارها (شامل وند، فعل کمکی و غیره)، قطعاً این ساخت را باید لایه ساختاری بالاتری نسبت به ریشه فعل دانست. به بیان دیگر، دستوری‌شدگی این مفهوم، به منزله افزودن لایه(ها)ی ساختاری و/یا نحوی جدیدی به ریشه فعل و شکل‌گیری قرارداد دستوری جدیدی است. از سوی دیگر، خوانش ساخت‌های حاصل از این فرایند نیز محصول تعامل معنای واژگانی ریشه فعل با سایر اجزای ساختاری تا سطح جمله (به‌ویژه قیده‌ها) خواهد بود. در واقع، عناصری که در هر لایه افزوده می‌شوند، می‌توانند در راستای معنای اولیه فعل باشند یا اینکه تغییراتی در خوانش ایجاد کنند.

کامری (1976:56-61) معنای کلی ساخت مورد بحث را «تداوم ارتباط با یک موقعیت پیشین» دانسته و چهار معنای خاص را به‌عنوان موارد «تظاهر» آن معنای کلی فهرست کرده است:

الف. **نتیجه‌ای**: توصیف‌کننده وضعیتی به‌عنوان نتیجه یا پیامد یک موقعیت پیشین است؛ برای نمونه «حمام کرده‌ام» تلویحاً به این معناست که در حال حاضر نتیجه استحمام (تمیزی، نیاز نداشتن به حمام مجدد و نظایر آن) در من موجود است.

ب. **تجربی (وجودی)**:^۱ بیانگر رویدادی است که قبلاً حداقل یک‌بار اتفاق افتاده؛ مانند Bill has been to America در تقابل با Bill has gone to America (جمله اول، خوانش تجربی دارد و جمله دوم، خوانش نتیجه‌ای).

پ. **ادامه موقعیت قبلی (خوانش همگانی)**:^۲ وضعیتی را توصیف می‌کند که در زمان گذشته آغاز شده است و همچنان در زمان حال نیز ادامه دارد؛ مانند «ده سال است که اینجا زندگی کرده‌ام».

ت. **گذشته نزدیک (خوانش خبر داغ)**:^۳ اشاره به رویدادی بسیار نزدیک به زمان حال دارد؛ مانند «تازه فهمیده‌ام که...».

این فهرست، تفکیک دقیقی بین لایه‌های ساختاری جمله ارائه نکرده و از سهم عناصر موقعیتی در خوانش نهایی نیز سخنی نگفته است. از این منظر، کل فهرست می‌تواند صرفاً نقطه شروعی برای بررسی خوانش معنایی-کاربردشناختی ماضی نقلی باشد و برای جستجوی خوانش نهایی می‌توان انگاره‌های مفصل‌تر مانند دکلرک (استفاده‌شده در ویسی حصار و شریف، ۱۳۹۸) را

1. experiential (existential)

2. universal

3. hot news

در نظر گرفت. در عین حال، فهرست کامری مشخصاً برای بررسی معنای واژگانی فعل مناسب به نظر می‌رسد و همین تفکیک‌های معنایی در دسته‌بندی‌های نظری دیگر نیز دیده می‌شود (نک. بخش ۳).

۳. پیشینه مطالعات

در زبان فارسی دست کم چهار پژوهش زبان‌شناختی مستقیماً به بررسی خوانش‌های ماضی نقلی پرداخته‌اند: متولی میدان‌شاه (1998)، ضیامجیدی و حقیبن (۱۳۹۷)، رحیمی‌فر و همکاران (۱۳۹۸) و ویسی حصار و شریف (۱۳۹۸).

متولی میدان‌شاه (1998) معنای اصلی ماضی نقلی را «پیوند با اکنون» و «گواه‌نمایی» دانسته و سپس موارد کاربرد این ساخت در فارسی را چنین شرح داده است: ۱. موقعیت‌هایی که حداقل یک‌بار در گذشته رخ داده‌اند (معادل خوانش تجربی کامری)؛ مانند «انگلیس تا سال ۱۹۹۴ وسایل و موادی در اختیار عراق قرار داده است»؛ ۲. موقعیت‌هایی غیرعادی و تکرارشونده که در گذشته قرار گرفته‌اند (معادل خوانش تجربی کامری)؛ مانند «طی چند سال اخیر تنها یکی دوبار به گردش یک‌روزه رفته‌ایم»؛ ۳. رویدادهایی که اخیراً اتفاق افتاده‌اند؛ مانند «به تازگی گوساله عجیب‌الخلقه‌ای با شش دست و پا در ویتنام به دنیا آمده است»؛ ۴. وقوع فعلی لحظه‌ای در گذشته که نتیجه آن تا لحظه حال کشیده شده است؛ مانند «ایستادن» و «خواهیدن»؛ ۵. فعلی که در گذشته اتفاق افتاده و نتیجه آن در لحظه حال مدنظر است (معادل خوانش نتیجه‌ای کامری)؛ مانند «زخمش یک کم عفونت کرده است»؛ ۶. موقعیت‌هایی که در گذشته آغاز شده و تا زمان حال ادامه یافته است (معادل خوانش «ادامه موقعیت قبلی» کامری)؛ مانند «ده سال در این خانه جان کنده‌ام»؛ ۷. برای بیان وضعیت یا رویدادی در آینده؛ مانند «شامت... تا سرد نشده است، برو بخور». از دید نگارندگان مقاله حاضر، مشکل عمده فهرست ذکرشده، این است که بعضی دسته‌ها مشخصاً با یکدیگر همپوشانی دارند.

ضیامجیدی و حقیبن (۱۳۹۷: ۱۶۱) ضمن معرفی این ساخت، با اصطلاح «حال کامل»، در دوره‌های باستان، میانه و نو، درباره کاربردهای آن چنین گفته‌اند: «اگر بخواهیم رویدادی در زمان گذشته را به لحاظ ارتباط آن با زمان حال بیان کنیم، با کاربردهای زیر در ساخت کامل روبه‌رو خواهیم بود: ساخت کامل جهانی، تجربی، نتیجه‌ای و اخبار داغ». نویسندگان در قالب مثال‌هایی فعل‌های «سروکار داشتن، شناختن، زندگی کردن، تدریس کردن، ایستادن، نشستن» را «بسیار شبیه کاربرد جهانی ساخت کامل» دانسته‌اند. همچنین فعل، اول را در جمله «این دنیا را سعدی نیافریده است، دیده است و درست وصف کرده است... سیر کرده است و زیر و روی آن را دیده» کاربرد جهانی، و بقیه افعال جمله را کاربرد تجربی در نظر گرفته‌اند. از دید آنها فعل «جدا ماندن» نیز جهانی است و فعل‌های «زینهار دادن، اسیر کردن، منغص گشتن، تلخ بودن» نمونه‌هایی از کاربرد نتیجه‌ای هستند؛ و برای اخبار داغ هم «بانک مرکزی اعلام کرده است...» را مثال زده‌اند. با این حال، نویسندگان هیچ معیاری برای انتخاب برجسب‌های معنایی مذکور برای افعال مذکور ارائه نکرده‌اند و صرفاً این مثال‌ها را مصادیق تعاریف مدنظر دانسته‌اند.

رحیمی‌فر و همکاران (۱۳۹۸) گذشته نقلی را ساختی آمیخته از زمان حال با یک گذشته در درون خود معرفی می‌کنند که ویژگی برجسته آن «پیوند با اکنون» است. آنها در تعیین مصادیق خوانش‌های این ساخت توضیح داده‌اند که کارکرد نتیجه‌ای با فعل‌هایی که دارای نقطه پایان هستند، همخوانی دارد و به عبارتی «نتیجه از پیوند میان حالت ناشی از مفهوم درونی واژگان و نیز از بافت گفتار به دست می‌آید» (رحیمی‌فر و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۲۵). همچنین، از دید آنها کارکرد جهانی با فعل‌های ایستا و تداومی همراه می‌شود و افعال لحظه‌ای-تداومی و فعل‌هایی که دارای ویژگی «دگرگونی حالت» و «تکرارپذیری» هستند،

می‌توانند خوانش تجربی داشته باشند. در مجموع در این مقاله رابطه دقیق‌تری میان خوانش‌ها و نمود واژگانی (هرچند با مثال‌های محدود) برقرار شده است و در پژوهش حاضر نیز در مواردی به تعمیم‌های آنها با جزئیات بیشتر اشاره خواهد شد.

ویسی حصار و شریف (۱۳۹۸) براساس نظریه دکلرک و با معرفی منطقه پیشاحال روی محور زمان، «حال کامل» را متعلق به این منطقه عنوان کرده‌اند و با توجه به نحوه قرارگیری آنها در این منطقه دو نوع خوانش را مطرح می‌کنند: ۱. حالت شمول که پربسامدترین نوع ساخت حال کامل است و می‌تواند خوانش کاربردشناختی تعبیر نامعین را در بر گیرد و ذیل این خوانش، شاهد بخشی از دسته‌بندی معنایی حال کامل هستیم؛ یعنی خوانش‌های نتیجه‌ای (ظرف‌ها را شسته‌ام)، تجربی (او به تبت مسافرت کرده است)، تأخری (همین دیروز از اینجا رفته‌اند) و خبر داغ (تیراندازی شده و یک نفر کشته شده)؛ و ۲. حال کامل انطباقی که دارای دو خوانش کاربردشناختی تاکنونی و تداومی است. در این مقاله مستقیماً به رابطه خوانش‌ها با معنای رویدادی فعل اشاره نشده است؛ ولی مثال‌هایی که برای هر خوانش ارائه شده نشان‌دهنده رویکرد معنایی-کاربردشناختی نویسندگان است و در مواردی در پژوهش حاضر نیز اشارات دقیق‌تری به نکات آنها خواهد شد.

از سوی دیگر، آثار فوق به پدیده گواه‌نمایی در فارسی نیز پرداخته‌اند و در پیشینه مطالعات آثار دیگری نیز وجود دارد که منحصراً به این بحث اختصاص یافته‌اند؛ از جمله **رضایی (۱۳۹۳)**، **امیدواری و گلغام (۱۳۹۶)** و **گندمکار (۱۳۹۸)**. از آنجا که پژوهش حاضر صرفاً بر فهرست **کامری (۱۹۷۶)** تمرکز کرده و بحث گواه‌نمایی نیز با شرایط موقعیتی خاصی (فراتر از محتوای معنایی فعل) گره خورده است و مشخصاً با خوانش‌های اصلی دیگری همپوشانی دارد (نک. بخش ۵ پژوهش حاضر)، در اینجا از ورود به جزئیات این بحث خودداری می‌شود. همچنین، در دستورهای زبان فارسی توصیفات و دسته‌بندی‌هایی از معانی ماضی نقلی ارائه شده است که اشتراکاتی با دسته‌بندی‌های زبان‌شناختی (از جمله دسته‌بندی مدنظر در پژوهش حاضر) نیز دارند؛ اما این اشتراکات تأثیری در مباحث و تحلیل‌های پژوهش حاضر ندارد (برای گزارش دقیقی از این آثار، نک. **ویسی و شریف، ۱۳۹۸: ۲۲-۲۵؛ ربانی، ۱۳۹۶: ۴۷-۵۳**).

۴. روش پژوهش

داده‌های این پژوهش از پیکره متنی زبان فارسی (**Bijankhan, et al., 2011**) از طریق جستجوی برچسب‌های «فعل-صفت مفعولی» (شامل ۸۳۵۲ جمله) و «فعل-نقلی» (شامل ۲۱۱۳۵ جمله) استخراج شده است. حاصل این جستجوهای اولیه، نمونه‌هایی برای طیفی از ساخت‌های مشابه مانند ماضی بعید و ابعاد و گونه‌های استمراری و مستمر آنها، و همچنین، همه انواع ساختمان فعل شامل ساده، پیشوندی و مرکب نیز بوده است. در مرحله نمونه‌گیری، ابتدا ۷۴ فعل ساده فارسی امروز در داده‌های حاصل جستجو شد و برای هر فعل، بسته به حجم داده‌های موجود در پیکره، بین ۱۰ تا ۱۰۰ جمله از نمونه‌های ماضی نقلی (جمعاً ۲۳۶۰ جمله) برای خوانش و گونه رویداد برچسب‌دهی شد. در مرحله تحلیل داده‌ها نیز برحسب نیاز، تعدادی فعل و قید در کتابخانه دیجیتال گوگل^۱ در متن کامل کتاب‌ها و مجلات فارسی که اسکن شده‌اند، جستجو و برچسب‌دهی شد (جمعاً ۴۴۲ جمله برای ۳۲ فعل). در مجموع، محدودیت پژوهش حاضر، این است که اولاً، فقط به افعال ماضی نقلی پرداخته و سایر ساخت‌های مشابه را در نظر

^۱ قابل دسترسی در پایگاه <https://books.google.com>

نگرفته است و ثانیاً، فقط افعال دارای ساختمان ساده را مدنظر قرار داده و افعال پیشوندی و مرکب را از دایره بررسی خود کنار گذاشته است.

۵. تحلیل داده‌ها

در این بخش ساخت ماضی نقلی فارسی بر اساس گونه رویداد اولیه افعال دسته‌بندی شده و در چهار زیربخش (به ترتیب، افعال ایستا، فعالیت، حصولی و تحقیقی) ارائه شده است. مثال‌هایی که منبع آن‌ها ذکر نشده از پیکره بی‌جن‌خان و همکاران (2011) گرفته شده‌اند و مثال‌های برگرفته از کتابخانه گوگل با ذکر منابع اصلی (کتاب‌ها) ارائه شده‌اند.

۵-۱. افعال ایستا

فعل‌های ایستا رویدادهایی هستند که در بازه زمانی خود به صورت ثابت و بدون هیچ تغییری برقرارند و اگر هیچ قیدی آنها را محدود نکند، در غیاب محدودکننده‌های کاربردشناختی حتی می‌توانند ویژگی‌های دائمی برای فاعل‌هایشان محسوب شوند. برای مثال، «ملیت یک فرد» معمولاً ویژگی دائمی او است (مانند «خانواده مادرم عراقی هستند»؛ ولی «دوست داشتن» در جمله «قبلاً خیلی دوستشون داشتم» با یک قید «قبلاً» محدود شده است و در «این بیمار خیلی تب داره/ تبش بالاست» اصولاً دانش کاربردشناختی سخنگویان خوانش مقطعی (و نه دائمی) به جمله می‌دهد.^۱ در مجموع، می‌توان چنین جمع‌بندی کرد که افعال ایستا دارای خوانش پایدار (به صورت دائمی یا مقطعی در بازه زمانی متناسب) هستند.

در ساخت‌های ماضی نقلی، برخلاف انتظار، خوانش پایدار افعال ایستا فقط در بعضی موارد به صورت خوانش همگانی (خوانش سوم در فهرست کامری) تجلی می‌یابد و سایر نمونه‌ها به طور پیش فرض و در غیاب محدودکننده‌ها، خوانش‌های دیگری دارند. جدول (۱) دسته‌بندی پیشنهادی نگارندگان برای خوانش افعال ایستا در ماضی نقلی است که براساس رفتار داده‌های پیکره تنظیم شده است:

جدول ۱- خوانش ماضی نقلی با افعال ایستا

Table 1- The interpretations of present perfect with stative verbs

خوانش پیش فرض	افعال	
وجودی	بودن، داشتن، خواستن	دسته اول
نتیجه‌ای	توانستن، شناختن، فهمیدن، ترسیدن	دسته دوم
همگانی	ایستادن، نشستن، خوابیدن، ماندن	دسته سوم

^۱ این بحث یادآور دسته‌بندی محمول‌های سطح فردی (individual-level) و سطح مقطعی (stage-level) در مطالعات ساخت رویداد است. دسته اول، محمول‌هایی هستند که مستقیماً به فاعل (فرد) اسناد داده می‌شوند و معمولاً ویژگی‌های پایدار او تلقی می‌شوند و دسته دوم، محمول‌هایی‌اند که به موقعیتی که فاعل در آن قرار دارد، اسناد داده می‌شوند و می‌توانند موقت و زودگذر باشند (Arche, 2006).

پربسامدترین افعال ایستا در این جدول افعال دسته اول هستند. نمونه‌های زیر را در نظر بگیرید:

۱. الف) شما درست می‌گویید، من مترجم سفارت بوده‌ام.
- ب) در این مدت تقریباً طولانی که در تلویزیون بوده‌اید، تمایلی به کارگردانی نشان نداده‌اید؟
۲. الف) من زندگی پرپیچ‌وخمی داشتم.
- ب) جوانان نیز به دلیل شرایط مساعد فراهم شده حضور جدی‌تری در عرصه تولید کتاب داشته‌اند.
۳. الف) حداقل در ارائه پنجاه درصد از آنچه خواسته‌ام، موفق بوده‌ام.
- ب) خواسته با تو شوخی کند؛ ولی تو امانش را بریده‌ای.

پیرو تعاریف بخش دو اگر «برقرار بودن در زمان حال» را مبنای تعریف خوانش همگانی بدانیم، نمونه‌های ذکر شده از فعل‌های دسته اول بیشتر به وجود تجربه‌ای در گذشته که با زمان حال مرتبط است، اشاره دارند تا به تداوم یک وضعیت از گذشته تا کنون. از یک طرف، بافت‌های همپایه‌سازی این فعل‌ها با فعل زمان حال، مانند «عده‌ای نیز بوده‌اند و هستند که...» و «خودشان بر آن تکیه و تأکید داشته‌اند و دارند»، خوانش وجودی را کاملاً تقویت می‌کنند. از طرف دیگر، بعضی قیدها می‌توانند زمینه شکل‌گیری خوانش همگانی را، هرچند نه به‌طور انحصاری، فراهم کنند؛ مانند «مردم همواره به ساختن قلعه‌های ماسه‌ای در کنار سواحل علاقه داشته‌اند» (مثال پیکره بی‌جن‌خان، در رحیمی فر و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۲۵). در مجموع، انتساب خوانش وجودی به افعال دسته اول، همسو با انتساب همین خوانش (با اصطلاح «تجربی») به فعل «داشتن» در ویسی و شریف، ۱۳۹۸: ۲۶ است.

افعال دسته دوم (در جدول ۱) در زمان حال خوانش ایستا دارند و در زمان گذشته خوانش لحظه‌ای می‌گیرند اصطلاحاً تحت رانش^۲ به حصولی قرار می‌گیرند؛ یعنی تحت تأثیر عنصری در ساخت‌های نحوی، گونه رویداد فعل تغییر می‌کند (نک. مثال‌ها و توضیحات مفیدی، ۱۳۹۰: ۱۶۵-۱۶۷؛ مفیدی، ۱۳۹۶: ۳۳۶-۳۳۹). در ساخت ماضی نقلی فعل در زمان گذشته به صورت لحظه‌ای وقوع یافته است و نتیجه این وقوع در زمان حال همچنان احساس می‌شود. به بیان دقیق‌تر، فاعل در زمان گذشته از وضعیت پیش از وقوع گذر کرده و وارد وضعیت پس از وقوع شده است و این وضعیت ثانویه همچنان ادامه دارد (این فرایند گذار اصطلاحاً «تغییر وضعیت»^۳ نامیده می‌شود). تفاوت اساسی این افعال با افعال دسته اول این است که در این افعال وضعیت حاصل (نتیجه) در زمان حال نیز برقرار است. جملات (۴)-(۶) نمونه‌هایی از این افعال هستند:

۴. ما توانسته‌ایم به لحاظ کیفی هم خودمان را به سطح قابل قبولی برسانیم.

۵. ما در جنگ، دوستان و دشمنانمان را شناخته‌ایم.

۶. او و دوستانش به شدت ترسیده‌اند.

۱. جمله نقل شده از رحیمی فر و همکاران (۱۳۹۸) علاوه بر خوانش همگانی می‌تواند توصیفی معطوف به زمان گذشته هم تلقی شود. ادامه همین جمله مشخصاً خوانش وجودی را تقویت می‌کند: «و به آن به‌عنوان یک سرگرمی نگریسته‌اند؛ اما در حال حاضر به مجسمه‌سازی به‌عنوان یک هنر جدید پرداخته...».

۲. coercion

۳. change of state

۴. فعل «داشتن» نیز در زمان حال، ایستا است و در زمان گذشته خوانش لحظه‌ای می‌گیرد. از آنجا که ماضی ساده و نیز ماضی نقلی این فعل در فارسی گفتاری معیار کاربرد ندارد، از ذکر آن در جدول (۱) خودداری شد (این دو صورت فعل در گونه‌های رسمی و ادبی و بعضی گونه‌های منطقه‌ای کاربرد دارند). ماضی نقلی این فعل نیز مانند سایر افعال دسته دوم خوانش نتیجه‌ای دارد: «نیمی از هیئت داوران، فیلم تخته‌سیاه را شایسته نخل طلا دانسته‌اند».

افعال دسته سوم اصولاً دو خوانش دارند: وقوع لحظه‌ای و تداوم وضعیت حاصل از وقوع. این دو خوانش را به ترتیب در مثال‌های «قدم برداشتم و سپس ایستادم» و «لحظه‌ای ایستادم». لبخندی زورکی زدم و به راه افتادم» می‌توان دید. جمله اول، تغییر وضعیت (از حرکت به سکون) را گزارش می‌کند و جمله دوم به برقرار بودن وضعیت سکون (هرچند به مدت «لحظه‌ای») اشاره دارد. این افعال در ماضی نقلی غالباً خوانش دوم را ایجاد می‌کنند و معمولاً (به‌طور پیش‌فرض) گزارش تداوم وقوع فعل در لحظه گفتار هستند (خوانش همگانی)؛ هرچند در بافت مناسب می‌توانند گزارش تجربه وقوع یا تداوم فعل در گذشته نیز باشند (خوانش وجودی). جملات (۷. الف-پ) به ترتیب، نمونه‌های خوانش همگانی، خوانش وجودی تداوم وقوع، و خوانش وجودی وقوع لحظه‌ای هستند:

۷. الف) مقابل یک تقاطع، سه جوان سر نیش ایستاده‌اند.

ب) یعقوب پاهایش را معاینه کرد و گفت: بس که روی پا ایستاده‌ای، رگ‌های پاهایت آماس کرده است.

پ) علی روزی به نماز ایستاده و مردم نیز به او اقتدا کرده‌اند.

جمله (۷. الف) نمونه‌ای از خوانش پیش‌فرض در افعال دسته سوم است. تفاوت این جمله با جملات (۴)–(۶) این است که در اینجا فعل همچنان در حال وقوع است، ولی در جملات مذکور صرفاً نتیجه وقوع فعل همچنان تداوم دارد و وقوع فعل پایان یافته است. جمله (۷. ب) به تعدد وقوع فعل در زمان گذشته اشاره دارد (خوانش وجودی) و هر نوبت از وقوع، به صورت دیرشی در بازه‌ای از زمان اتفاق افتاده است (رویداد ایستا). خوانش کلی جمله (۷. پ) نیز گواه‌نمایی است و وقوع لحظه‌ای فعل در زمان گذشته را نشان می‌دهد (خوانش وجودی).

۵-۲. افعال فعالیت

فعالیت‌ها رویدادهایی بی‌هدف و فاقد نقطه پایان معین هستند و تا هنگامی که از فاعل خود انرژی دریافت کنند، وقوع‌شان ادامه می‌یابد و هرگاه جریان انرژی قطع شود، وقوع رویداد متوقف می‌شود (Timberlake, 2007: 284). همچنین، اجزای بازه زمانی‌ای که فعالیت در آن محدوده در حال وقوع است، یکدست و همگن^۱ هستند و بنابر این اصولاً هیچ پیشرفتی در طول دوره وقوع رویداد مشاهده نمی‌شود؛ زیرا نوعاً هدفی مدنظر نیست. در مجموع، برخلاف ایستاها، فعالیت‌ها طبقه معنایی تقریباً یکدستی را تشکیل می‌دهند و به همین دلیل، انتظار می‌رود رفتارهای خوانشی نسبتاً یکدستی نیز داشته باشند.^۲

در بحث ماضی نقلی مهم‌ترین ویژگی رفتاری افعال فعالیت که بر خوانش آنها تأثیرگذار است، همین بی‌هدف بودنشان است که باعث می‌شود اصولاً نتیجه‌ای در بر نداشته باشند. پیامد خوانشی این ویژگی آن است که افعال فعالیت در ماضی نقلی، همگی خوانش وجودی می‌گیرند، نه خوانش نتیجه‌ای. از این منظر، این افعال را می‌توان شبیه افعال ایستای دسته اول (در جدول ۱) دانست. با این حال، برخلاف ایستاها مذکور حتی قیدهایی مانند «همیشه» نیز خوانش همگانی به آنها نمی‌دهند، بلکه صرفاً

^۱ homogeneous

^۲ چراغی و کریمی‌دوستان (۱۳۹۲: ۵۵-۵۶) با استناد به کرافت (2012) و با ارائه مثال‌هایی مانند «سوپ یخ کرد» و «شیر خشک شد» در تقابل با «سال‌هاست که اسرائیل و فلسطین با هم می‌جنگند» و «باد به شدت می‌وزید» دو دسته فعل فعالیت را معرفی کرده‌اند. از دید نگارندگان مقاله حاضر، مثال‌های دسته اول، با گونه رویداد حصولی در طبقه‌بندی وندلر انطباق دارند و فعالیت محسوب نمی‌شوند. همچنین، اگر این دو فرایند «یخ کردن و خشک شدن» به تدریج صورت گرفته باشند (با مداخله و تصریح قیدهایی تدریج یا قیدهایی دیرشی)، طبق تعاریف وندلر، هدفمند و تحقیقی محسوب خواهند شد؛ زیرا در این صورت نقطه پایان مشخصی دارند.

محدوده وقوع رویداد در زمان گذشته را گسترش می‌دهند. جملات (۸ الف-پ) و (۹ الف-ب) به ترتیب، نمونه‌هایی از فعل فعالیت بدون قید و همراه با قید هستند و همگی خوانش وجودی دارند:

۸. الف) آنها نیز راه افراط و تفریط پیموده‌اند.

ب) از بس توی لاشه پلکیده‌ام که بوی گند گرفته‌ام. (بهرنگی، ۱۳۷۸: ۱۱)

پ) گروهی خدا را از بیم دوزخ پرستیده‌اند. (ذوالفقاری و همکاران، ۱۳۸۳: ۲۸)

۹. الف) همیشه به شکم گرسنه خودم و کسانم بالیده‌ام. (به‌آذین، ۱۳۷۰: ۷۳)

ب) این همان راهی است که انبیا و پیروان آنها از آغاز تاریخ زندگی انسان بر سیاره زمین تاکنون پیموده‌اند. (جعفری،

۱۳۹۱: ۲۵۹)

فعل‌های «پیمودن، پلکیدن، پرستیدن، بالیدن» در زمان حال همگی بی‌هدف و دیرشی‌اند و در ماضی نقلی نیز این دو ویژگی را حفظ کرده‌اند؛ ولی در این ساخت به وجود تجربه‌ای در گذشته ارجاع می‌دهند و اگر گوینده بخواهد «در حال وقوع بودن» آنها را در زمان حال بیان کند، باید با فعل زمان حال تصریح کند؛ مانند «داره توی لاشه‌ها می‌پلکه». در مقابل، بعضی از افعالی که در زمان حال، فعالیت به‌شمار می‌روند، می‌توانند در زمان گذشته تحت رانش به حصولی قرار گیرند و در ماضی نقلی نیز خوانش نتیجه‌ای بگیرند (شبهه ایستاهای دسته دوم در جدول (۱). برای مثال، فعل‌های «جنیدن» و «وزیدن» در جملات (۱۰. الف-ب) لحظه‌ای‌اند (یا گوینده نگاه لحظه‌ای به آنها دارد) و خوانش نتیجه‌ای گرفته‌اند. به بیان دقیق‌تر، این دو فعل در جمله‌های «پاهش رو گلبرگ‌ها می‌جنبد و بال‌هاش باز و بسته می‌شود» (میرصادقی، ۱۳۸۴: ۹) و «باد به‌شدت می‌وزید» (چراغی و کریمی دوستان، ۱۳۹۲: ۵۶) فعالیت‌اند؛ ولی در جملات زیر تبدیل به حصولی شده‌اند:

۱۰. الف) دیگر کار از کار گذشته و انگلیسی‌ها خیلی دیر جنیده‌اند. (توانایان‌فرد، ۱۳۶۳: ۱۵۸)

ب) اکنون نسیم صبحگاهی وزیده است. (ضرایبها، ۱۳۸۴: ۷۶)

از سوی دیگر، فعلی مانند «جویدن» هم اگر لازم (ناگذر) باشد یا مفعول عام^۱ یا غیرقابل مصرف داشته باشد، فعالیت محسوب می‌شود و در ماضی نقلی نیز مانند سایر فعالیت‌ها خوانش وجودی می‌گیرد. ولی همین فعل اگر مفعول مشخص^۲ و قابل مصرف داشته باشد، کل رویداد، تحقیقی می‌شود و در ماضی نقلی نیز خوانش نتیجه‌ای می‌گیرد. «لب‌ها و زبان» در جمله (۱۱. الف) مفعول غیرقابل مصرف هستند و «جویدن» آنها فعالیت بی‌هدف است؛ پس فعل ماضی نقلی در این جمله خوانش وجودی گرفته است. در مقابل، «گوشه پالتویش» در جمله (۱۱. ب) مفعول قابل مصرف است و وقوع رویداد، نتیجه معینی در بر دارد: از بین رفتن مفعول. پس، فعل ماضی نقلی در این جمله خوانش نتیجه‌ای گرفته است.

۱۱. الف) تازه ملتفت می‌شدم که زیر فشار درد، لب‌ها و زبانم را جویده‌ام. (دولت‌آبادی، ۱۳۶۹: ۱۲۰)

ب) برای موش‌ها. آخر گوشه پالتویش را جویده‌اند. (چهل‌تن، ۱۳۸۳: ۵۹)

۳-۵. افعال حصولی

رویدادهای حصولی، بنا به تعریف، در یک لحظه اتفاق می‌افتند و وقوع آنها نتیجه مشخصی دارد: باعث تغییر مشخصی در جهان

1. generic

2. specific

خارج می‌شود. برای مثال، در جمله «مادرش از پله افتاد و یکی از دندان‌هایش شکست» فعل‌های هر دو بند حصولی‌اند و ایجاد شدن وضعیت جدیدی برای فاعل‌هایشان را گزارش می‌کنند. در ساخت ماضی نقلی همین وضعیت نهایی به صورت یک نتیجه پایدار برجسته می‌شود و کل ساخت خوانش نتیجه‌ای می‌گیرد (خوانش پیش‌فرض):

۱۲. الف) انسان امروز با مدد اندیشه و خرد خویش مرزهای طبیعت را شکسته است.

ب) خبرگزاری‌های جهان و محافل تحلیلگر سیاسی، ایران را زیر ذره‌بین گذاشته‌اند.

پ) وقتی که دیگه سروصدا نکنن، یعنی مرده‌اند.

این تعمیم درباره خوانش افعال حصولی در ماضی نقلی همسو با نظر رحیمی فر و همکاران (۱۳۹۸: ۱۲۵) است: «کارکرد نتیجه‌ای ساخت گذشته نقلی با فعل‌های دستاوردی و تحقیقی همراه است». با این حال، بررسی داده‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد دست کم سه عامل می‌تواند خوانش پیش‌فرض را تغییر دهد و منجر به شکل‌گیری خوانش وجودی در افعال حصولی شود: ۱. گواه‌نمایی، ۲. تکرار (تعدد وقوع رویداد) و ۳. لغو برقراری نتیجه در زمان حال تحت تأثیر بافت. جملات (۱۳) تا (۱۵) به ترتیب نمونه‌هایی از دخالت این سه عامل هستند:

۱۳. دیگری و دیگرانی گریبان او را گرفته‌اند که این چه نحو اعلام موضع است؟

۱۴. الف) همیشه من از آن بچه آدامس خریده‌ام و هیچ‌وقت هم پشیمان نشده‌ام.

ب) آن‌ها امسال ۹۰ هزار دستگاه خودرو در این شهر دزدیده‌اند.

۱۵. افرادی بوده‌اند که از زندگی و خون خود گذشته‌اند.^۱

برای جمله (۱۳) یکی از خوانش‌های ممکن گواه‌نمایی است که گزارش غیرمستقیمی از تجربه وقوع رویداد برای فاعل (ها) است و منجر به خوانش وجودی می‌شود. در عین حال، همین جمله می‌تواند گزارشی از مشاهده مستقیم صحنه توسط سخنگو باشد و نمونه‌ای از گواه‌نمایی به شمار نرود (در این صورت جمله خوانش پیش‌فرض نتیجه‌ای خواهد داشت). امکان وجود خوانش‌های متفاوت برای جمله (۱۳) این واقعیت انکارناپذیر را گوش زد می‌کند که جملات زبان لزوماً تک‌خوانشی نیستند و زنجیره‌های زبانی واحد در موقعیت‌های مختلف می‌توانند خوانش‌های متفاوتی داشته باشند.

جمله (۱۴. الف) نیز خوانش وجودی دارد. رویداد «خریدن آدامس» به دفعات اتفاق افتاده است و همین تکرار وقوع باعث شکل‌گیری خوانش وجودی شده است. جمله (۱۴. ب) دو خوانش کاملاً محتمل دارد: نتیجه‌ای (گزارش وضعیتی که هم‌اکنون برقرار است) و وجودی (گزارش اتفاقی که به تعداد مفعول‌ها رخ داده است). همچنین، خوانش وجودی از طریق گواه‌نمایی نیز منتفی نیست (در صورت وجود بافت موقعیتی متناسب). رحیمی فر و همکاران (۱۳۹۸: ۱۲۶) نیز به درستی به ارتباط میان ویژگی «تکرارپذیری» و «کارکرد تجربی» اشاره کرده‌اند؛ ولی مثالی که ارائه کرده‌اند، «یک مقام ارشد آمریکایی هفته گذشته ضمن سفر به دمشق با یک مقام امنیت ملی سوریه دیدار و گفت‌وگو کرده است»، قابلیت بالقوه تکرار رویداد را نشان می‌دهد، نه تکرار بالفعل آن. با این حال، در یک نگاه کلی تر به نظر می‌رسد همبستگی مذکور در هر دو سطح بالقوه و بالفعل برقرار باشد. در مقابل، ظاهراً رویدادهایی که ماهیتاً فقط یک‌بار قابلیت وقوع دارند، تمایل به خوانش نتیجه‌ای دارند. رویداد «مردن» در جمله

^۱. در این پژوهش، در مثال‌هایی که بیش از یک فعل ماضی نقلی داشته‌اند و در تحلیل‌ها فقط یکی (یا برخی) از این نمونه‌ها مدنظر نگارندگان پژوهش حاضر بوده

است، آن نمونه (ها) با «حروف برجسته» (Bold) نشان داده شده‌اند.

۱۲. پ) نمونه‌ای از این رویدادها است.

جمله (۱۵) نیز نمونه‌ای از عملکرد عامل سوم است. پیرو بحث‌هایی که دربارهٔ افعال ایستا در بخش (۵-۱) مطرح شد، بند پایه خوانش وجودی دارد و همین مسئله رویداد بند پیرو را نیز به یک تجربهٔ پیشین تبدیل می‌کند و به آن خوانش وجودی می‌دهد. در واقع، رویداد بند پیرو با زمان حال فاصله می‌گیرد و دیگر به صورت یک وضعیت نتیجه در زمان حال برقرار نیست.

۴-۵. افعال تحقیقی

رویدادهای تحقیقی بیانگر کنش‌هایی هدفمند هستند که نقطهٔ آغاز و پایان مشخصی دارند و مدت‌زمانی طول می‌کشد تا رویداد از نقطهٔ آغاز به نقطهٔ پایان برسد. همچنین، تا هنگامی که رویداد به نقطهٔ پایان نرسد، نمی‌توان گفت که وقوع یافته است. این نقطهٔ پایان مشخص وجه اشتراک رویدادهای تحقیقی و حصولی است. همین وجه اشتراک در ماضی نقلی نیز نقش‌آفرینی می‌کند: رویدادهای تحقیقی نیز مانند حصولی‌ها خوانش پیش‌فرض نتیجه‌ای دارند. به بیان دیگر، در ساخت‌های ماضی نقلی با رسیدن رویداد به نقطهٔ پایان یک وضعیت نتیجه ایجاد می‌شود که می‌تواند در زمان حال نیز برقرار باشد. جملات زیر نمونه‌هایی از این شرایطاند:

۱۶. الف) پژوهشگران ژاپنی نوعی روبات ساخته‌اند که می‌تواند در غذا خوردن به معلولان کمک کند.

ب) الآن «تنگسیر» را هم به یاد دارم، چون داستان آن را هم خوانده‌ام.

پ) یک بازار سرپوشیده دارد که با تخته و نی پوشانده‌اند. (قراگوزلو همدانی، ۱۳۸۲: ۳۱۷)

هریک از نمونه‌های ماضی نقلی فوق، به تنهایی و در بند خودشان نیز خوانش نتیجه‌ای دارند و بند همراه، بند پیرو در جمله «الف» و بند پایه در جملات «ب» و «پ»، تأثیری در شکل‌دهی این خوانش نداشته و صرفاً با آن سازگار است. این خوانش افعال تحقیقی در ساخت‌های ماضی نقلی در رحیمی‌فر و همکاران (۱۳۹۸: ۱۲۵) نیز تصریح شده است. جملات (۵۲) و (۵۳) در ویسی‌حصار و شریف (۱۳۹۸: ۲۷) نیز تحقیقی هستند و به تصریح نویسندگان «تفسیر نتیجه‌ای» دارند: «ظرف‌ها را شسته‌ام» و «مشقامو نوشته‌م». از سوی دیگر، از میان سه عاملی که در بخش (۵-۳) در ایجاد خوانش وجودی برای حصولی‌ها مؤثر شناخته شد، فقط عامل سوم (لغو نتیجه در زمان حال تحت تأثیر بافت) دارای تأثیر قطعی بر تحقیقی‌ها در ایجاد خوانش وجودی است (مثال‌های ۱۷). برای عامل اول (گواه‌نمایی)، مثالی در نمونه‌گیری پژوهش حاضر یافت نشد؛ ولی دست‌کم به استناد مثالی که امیدواری و گلغام (۱۳۹۶: ۸۸) نقل کرده‌اند (مثال ۱۸)، می‌توان ادعا کرد که این عامل نیز احتمالاً تأثیرگذار است (فعل‌های درآوردن و بستن) و منطقاً هم دلیلی برای منع وجود این خوانش به نظر نگارندگان مقاله حاضر نمی‌رسد.

۱۷. الف) حدود ۵۳ سال پیش، بنای فعلی را بر آرامگاه خیام ساخته‌اند.

ب) وقتی قسمت‌ها را می‌بینم، انگار که من تمام دیالوگ‌هایی را که **نوشته‌ام**، به خانم قاسمی از قبل **گفته‌ام**.

۱۸. خان‌عمو جواب داد: ... در راه، چوپان‌های گلهٔ چکنمه را گرفته‌اند و رخت‌هاشان را **درآورده‌اند**. دست و دهانشان را

بسته‌اند و ... (دولت‌آبادی، ۱۳۵۷: ۲۳۲۶)

درباره عامل دوم (تعدد وقوع رویداد) نگارندگان با دو دسته مثال مواجه شدند: خوانش وجودی و خوانش نتیجه‌ای.

نمونه‌هایی از این دو دسته به ترتیب در جملات (۱۹) و (۲۰) آمده است:

۱۹. الف) تاکنون چندین فیلم در فضا ساخته‌اند که با موفقیت و اقبال عمومی مواجه شده است.

ب) رخت و لباس‌هایش را هم اقلاً پانزده سال شسته‌ام. (دولت‌آبادی، ۱۳۶۹: ۲۸۴)

۲۰. الف) چیزی حدود نه نمایش را برای صحنه نوشته‌ام که برخی از آن‌ها هم برای رادیو کار شده.

ب) کتب شاعران فرانسوی بسیاری را خوانده‌ام.

جملات (۱۹) مانند جملات (۱۴) خوانش وجودی دارند؛ ولی جملات (۲۰) شبیه جملات (۱۶) رفتار کرده‌اند و دست‌کم در حالت پیش‌فرض، خوانش نتیجه‌ای دارند. نخستین احتمال تبیینی این است که قاعده تأثیرگذاری عامل تعدد وقوع برای رویدادهای تحقیقی نیز برقرار است و جملات (۲۰) استثنائاً از این قاعده تبعیت نکرده‌اند و در این جملات، گروه‌های اسمی مفعول، خوانش یکپارچه (شبیه اسم‌های مفرد یا غیرقابل شمارش) دریافت کرده‌اند. احتمال تبیینی دوم نیز این است که قاعده مذکور برای رویدادهای تحقیقی (و حتی رویدادهای حصولی) منتفی است و دلیل رفتار متفاوت جملات (۱۹) (و حتی جملات (۱۴) را باید در عامل دیگری، مثلاً عملکرد قیدهای این جملات، جستجو کرد. از دید نگارندگان احتمال اول ضعیف است؛ زیرا ظاهراً در این جملات دلیل ساختاری یا معنایی برای رفتار متفاوت مفعول‌ها وجود ندارد؛ ولی احتمال دوم قابل بررسی است. در عین حال، دسته‌بندی معنایی قیدها و تأثیرات خوانشی آنها بر ماضی نقلی خارج از چارچوب مقاله حاضر قرار می‌گیرد و در مطالعات آتی می‌تواند بررسی شود. نتیجه‌گیری نگارندگان از این بحث این است که تأثیرگذاری عامل تعدد وقوع فعل بر رویدادهای تحقیقی به‌هیچ‌وجه قطعی نیست و حتی دخالت این عامل برای افعال حصولی نیز قابل تشکیک است.

۶. نتیجه‌گیری

براساس داده‌ها و تحلیل‌های بخش (۵) در ماضی نقلی افعال ایستا عمدتاً خوانش نتیجه‌ای و وجودی دارند، افعال فعالیت اصولاً خوانش وجودی دارند و افعال حصولی و تحقیقی خوانش پیش‌فرض نتیجه‌ای دارند. نتیجه‌گیری کلی از این تعمیم‌ها این است که خوانش نتیجه‌ای، بیشترین سهم را در افعال ماضی نقلی فارسی به خودش اختصاص داده و خوانش وجودی در جایگاه دوم قرار دارد. غلبه خوانش نتیجه‌ای رفتاری در راستای ویژگی کلی ماضی نقلی و ساخت‌های مشابه یعنی «تداوم ارتباط با یک موقعیت پیشین» در قالب برقراری وضعیت نتیجه^۱ است. از سوی دیگر، اگر معنای فعل (در افعال فعالیت و بعضی افعال ایستا) یا عنصر دیگری در بافت زبانی یا موقعیت، وضعیت نتیجه را لغو کند، خوانش وجودی حاصل خواهد شد. در این میان، کمترین سهم به خوانش همگانی تعلق دارد و ظاهراً، دست‌کم براساس یافته‌های پژوهش حاضر، هیچ سهمی در بین خوانش‌های پیش‌فرض به خوانش چهارم یعنی خبر داغ اختصاص ندارد. این نتیجه‌گیری درباره انحصار خوانش‌های اصلی به نتیجه‌ای و وجودی و همگانی تأییدی بر رویکرد پانچوا (2003:277) است که همین سه خوانش را خوانش‌های حداقلی برای این ساخت در نظر گرفته است و خبر داغ و گذشته نزدیک را گونه‌ای از خوانش نتیجه‌ای یا تجربی می‌داند (Pancheva, 2003:301). در مجموع، از دید نگارندگان دستاورد عمده پژوهش حاضر بررسی گونه‌های رویداد در حجم درخور ملاحظه (به تفکیک هر فعل) و نشان دادن رابطه میان این گونه‌ها با خوانش‌های ماضی نقلی است که در مواردی با یافته‌های پژوهش‌های پیشین متفاوت است و در مواردی هم‌راستا با تعمیم‌های آنها است؛ ولی جزئیات جدیدی به آنها افزوده است. آنچه در پژوهش‌های آینده می‌توان به آن پرداخت

¹. result state

اولاً، بحث تعامل ساخت رویداد با سایر ساخت‌های مشابه (ماضی نقلی استمراری، ماضی نقلی مستمر، ماضی بعید و ماضی ابعد) و ثانیاً، بررسی دقیق تأثیر قیدها بر شکل‌گیری خوانش‌های این ساخت‌ها در ارتباط با هر کدام از گونه‌های رویداد است. همچنین، بررسی سهم جزء غیرفعلی در افعال مرکب و پیشوندی در تعیین خوانش این ساخت‌ها حوزه پژوهشی مفصلی است که نیازمند بررسی مستقل است. در کل، چنین پژوهش‌هایی به ایجاد تصویر بهتری برای فهم ماهیت نحوی و معنایی این ساخت‌ها در فارسی منجر خواهد شد.

منابع

امیدواری، آرزو؛ گلفام، ارسلان. (۱۳۹۶). بررسی گواه‌نمایی در زبان فارسی: رویکردی رده‌شناختی. *جستارهای زبانی*، ۳۶، ۷۹-۹۹.

به‌آذین، م. ا. (۱۳۷۰). *از هر دری: زندگی‌نامه سیاسی اجتماعی محمود اعتمادزاده*. تهران: جامی.

بهرنگی، اسد. (۱۳۷۸). *برادرم صمد بهرنگی*. تهران: بهرنگی.

توانایان‌فرد، حسن. (۱۳۶۳). *دکتر محمد مصدق و اقتصاد*. تهران: علوی.

جعفری، محمدعلی. (۱۳۹۱). *کالک‌های خاکی*، کتاب یکم. تهران: سوره مهر.

چراغی، زهرا؛ کریمی‌دوستان، غلام‌حسین. (۱۳۹۲). *طبقه‌بندی افعال زبان فارسی براساس ساخت رویدادی و نمودی*. *پژوهش‌های زبانی*، ۴(۲)، ۴۱-۶۰.

چهلتن، امیرحسن. (۱۳۸۳). *دخیل بر پنجره فولاد*. تهران: نگاه.

دولت‌آبادی، محمود. (۱۳۵۷). *کلیدر*. تهران: فرهنگ معاصر و نشر چشمه.

دولت‌آبادی، محمود. (۱۳۶۹). *روزگار سپری‌شده مردم سالخورده: کتاب اول تا سوم*. تهران: چشمه.

ذوالفقاری، حسن؛ غفاری، مهرداد؛ محمودی بختیاری، بهروز. (۱۳۸۳). *فارسی بیاموزیم: آموزش زبان فارسی دوره پیشرفته*. تهران: مدرسه.

ربانی، زینب. (۱۳۹۶). *نحو و معنای ساخت‌های تام در فارسی از دیدگاه رده‌شناسی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد زبان‌شناسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی.

رحیمی‌فر، منصور؛ رضایی، والی؛ متولیان، رضوان. (۱۳۹۸). *نگرشی نقشی-رده‌شناختی به کارکرد ساخت‌های کامل در زبان فارسی*. *زبان‌شناسی و گویش‌های خراسان*، ۲۰، ۱۱۱-۱۳۹.

رضایی، والی. (۱۳۹۳). *گواه‌نمایی در زبان فارسی امروز*. *پژوهش‌های زبانی*، ۱۵(۱)، ۲۱-۴۰.

ضرایبها، محمدابراهیم. (۱۳۸۴). *نگاه ناب: تفسیری جامع، نمادین، عرفانی و ادبی از مجموعه اشعار هشت کتاب سهراب سپهری*. تهران: بینادل.

ضیامجیدی، لیلا؛ حق‌بین، فریده. (۱۳۹۷). *نگاهی در زمانی به نمود کامل در زبان فارسی و کاربرد گواه‌نمای آن*. *دستور (ویژه‌نامه)*. *نامه فرهنگستان*، ۱۴، ۱۴۱-۱۷۲.

قراگوزلو همدانی، عبدالله. (۱۳۸۲). *مجموعه آثار حاجی عبدالله خان قراگوزلو امیرنظام همدانی*. تهران: میراث مکتوب.

گندمکار، راحله. (۱۳۹۸). *تحلیل معنایی گواه‌نمایی در زبان فارسی*. *زبان فارسی و گویش‌های ایرانی*، ۱، ۹۹-۱۲۰.

مفیدی، روح‌الله. (۱۳۹۰). ساخت رویداد و عوامل سازنده آن در زبان فارسی. رساله دکتری زبان‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس.

مفیدی، روح‌الله. (۱۳۹۶). تمایز لازم-متعدی در فعل‌های ساده فارسی از منظر ساخت رویداد. در محمدرضا رضوی و مرضیه صنعتی (ویراستاران)، جشن‌نامه دکتر محمد دبیرمقدم: مجموعه مقالات زبان‌شناختی (۳۱۵-۳۴۵). تهران: کتاب بهار.

میرصادقی، جمال. (۱۳۸۴). پشه‌ها و داستان‌های دیگر. تهران: مجال.

ویسی حصار، رحمان؛ شریف، بابک. (۱۳۹۸). معنی‌شناسی و کاربردشناسی حال کامل در زبان فارسی. پژوهش‌های زبانی، ۲۰، ۱۵-۳۲.

- Arche, M. J. (2006). *Individuals in Time: Tense, aspect and the individual/stage distinction*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.
- Behazin, M. A. (1991). *About Anything: The Political and Social Biography of Mahmoud Etemadzadeh*. Tehran: Jami. [In Persian]
- Behrangi, A. (1999). *My Brother, Samad Behrangi*. Tehran: Behrangi. [In Persian]
- Bijankhan, M., Sheykhzadegan, J., Bahrani, M., & Ghayoomi, M. (2011). Lessons from building a Persian written corpus: Peykare. *Language Resources and Evaluation*, 45(2), 143-164.
- Cheheltan, A. H. (2004). *Involvement in Steel Window*. Tehran: Negah. [In Persian].
- Cheraghi, Z. & Karimi-Doostan, G. (2014). Classification of Persian verbs based on event and aspectual. *Journal of Language Research*, 4(2), 41-60. [In Persian]
- Comrie, B. (1976). *Aspect*. New York: Cambridge University Press.
- Croft, W. (2012). *Verbs: Aspect and causal structure*. Oxford: Oxford University Press.
- Dahl, Ö. (Ed.) (2000). *Tense and Aspect in the Languages of Europe*. Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Declerck, R. (1991). *Tense in English: Its structure and use in discourse*. London/ New York: Routledge.
- Declerck, R. (2006). *The Grammar of the English tense system: A comprehensive analysis*. Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Dowlatabadi, M. (1978). *Kelidar*. Tehran: Farhang Moaser and Cheshmeh. [In Persian]
- Dowlatabadi, M. (1990). *The Spent lives of old people: Books one to three*. Tehran: Cheshmeh. [In Persian]
- Fillip, H. (1999). *Aspect, eventuality types and nominal reference*. New York/ London: Garland Publishing.
- Folli, R, Harley, H., & Karimi, S. (2005). Determinants of event type in Persian complex predicates. *Lingua*, 115, 1365-1401.
- Gandomkar, R. (2019). The semantic analysis of evidentiality in Persian. *Persian Language and Iranian Dialects*, 8, 99-120. [In Persian]
- Gharagozlu Hamadani, A. (2003). *A Collection of Works by Haji-Abdullah Khan Gharagozlu, Amir-Nezam Hamadani*. Tehran: Miras Maktub. [In Persian]
- Jafari, M. A. (2012). *Soil Calcs; Book one*. Tehran: Sureh Mehr. [In Persian]
- Huddleston, R., & Pullum, J. K. (2002). *The Cambridge grammar of the English language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- MacDonald, J. E. (2008). The Syntactic nature of inner aspect. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.
- Megerdoomian, K. (2001). Event structure and complex predicates in Persian. *Canadian Journal of Linguistics*, 46 (1/2), 97-125.
- Mirsadeghi, J. (2005). *Mosquitoes, and other stories*. Tehran: Majal. [In Persian]
- Mofidi, R. (2011). Event structure and its determinants in Persian, PhD dissertation in linguistics,

- Tarbiat Modarres University. [In Persian]
- Mofidi, R. (2017). The transitive-intransitive distinction for Persian simple verbs from an event structure perspective. In: M. R. Razavi and M. Sanaati (Eds.), *Essays in Linguistics: A Festschrift for Mohammad Dabir-Moghaddam* (pp. 315-345). Tehran: Bahar Publications. [In Persian]
- Motevalli Meydane-shah, H. R. (1998). Tense and aspect in Persian: A Semantic approach, MA thesis in linguistics, Shiraz University. [In Persian]
- Omidvari, A., & Golfam, R. (2017). The study of evidentiality in Persian: A typological approach. *Language Related Research*, 36, 79-99. [In Persian]
- Pancheva, R. (2003). The aspectual makeup of perfect participles and the interpretations of the perfect. In: A. Alexiadou, M. Rathert, & A. von Stechow (Eds.), *Perfect explorations* (pp. 277-306). Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Rabbany, Z. (2017). Syntax and semantics of perfect constructions in Persian in a typological perspective, MA dissertation in linguistics, Imam Khomeini International University. [In Persian]
- Rahimifar, M., Rezai, V., & Motavalian, R. (2019). A functional-typological approach to perfect constructions in Persian” *Journal of Linguistics & Khorasan Dialects*, 20, 111-139. [In Persian]
- Rezai, V. (2014). Evidentiality in contemporary Persian. *Journal of Language Research*, 5(1), 21-40. [In Persian]
- Ritz, M. E. (2012). Perfect tense and aspect. In: R. I. Binnick (Ed.), *The Oxford handbook of tense and aspect* (pp. 881-907). Oxford: Oxford University Press.
- Rothstein, B. (2008). *The perfect time span: On the present perfect in German, Swedish and English*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.
- Tavanayan-fard, H. (1984). *Dr. Mohammad Mosaddegh and the Economy*. Tehran: Alavi. [In Persian]
- Thompson, E. (2005). *Time in natural language: Syntactic interfaces with semantics and discourse*. Berlin/ New York: Mouton de Gruyter.
- Timberlake, A. (2007). Aspect, tense, mood. In: T. Shopen (Ed.), *Language typology and syntactic description, Vol. III* (pp. 280-333) New York: Cambridge University Press.
- Travis, L. (2010). *Inner aspect: The articulation of VP*. Dordrecht: Springer.
- Veisi Hasar, R., & Sharif, B. (2019). Semantics and pragmatics of present perfect tense in Persian. *Journal of Researches in Linguistics*, 20, 15-32. [In Persian]
- Velupillai, V. (2012). *An introduction to linguistic typology*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins.
- Vendler, Z. (1957). Verbs and times. *The Philosophical Review*, 66, 143-60.
- Verkuyl, H. J. (1993). *A theory of aspectuality: The interaction between temporal and atemporal structure*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Zarrabiha, M. E. (2005). *The pure look: A comprehensive, symbolic, mystical, and literary interpretation of 'Eight Books' by Sohrab Sepehri*. Tehran: Binadel. [In Persian]
- Ziamajidi, L., Haghbin, F. (2019). A diachronic analysis of perfect aspect in Persian and its evidentiality marking. *Grammar (Journal of the Academy of Persian Language & Literature)*, 14, 141-172. [In Persian]
- Zolfaghari, H., Ghaffari, M., & Mahmoudi Bakhtiari, B. (2004). *Let's Learn Persian: Teaching Persian; An advanced course*. Tehran: Madreseh. [In Persian]